

ANTITHESIS PROPO
sitionum decem et octoꝝ de peccato
reliquo in renatis/Wittenberge
disputatarum/post Collo
loquium Worma
tiens.

ANTITHESIS PRO

POSITIONVM DECEM ET OCTO DE PECCATO

reliquo in renatis Vuittenbergæ disputa-
tarum, post colloquium Vuors
matien.

I

X APPERTISSIMIS SACRIS SCRIPTVRIS CVM VETE-
ris tum noui Testamenti, ecclesia sancta & Catholica pa-
tresq; ab ea recepti, hæctenus semper docuerunt, q; in renas-
tis nullum sit reliquum proprie peccatum.

II

V Ere renati in Christo sic liberi sunt à macula peccati, ut gratia Chris-
ti preueniente, cooperante & subsequente, adiuti, possint legi Dei
satisfacere, pro modo uiatoris & quantum Deus pro statu huius uitæ, ab
eis requirit, ut sint irreprehensibiles apud Deum, ambulantes in mandatis
eius sine querela.

III.

N Ecq; ob id amittitur discrimen inter iustitiam philosophicam, & ius-
titiam fidei, quæ enim participatio iustitiæ ueræ cum iniquitate
aut quæ societas lucis ad tenebras? Quæ autem conuentio Christi ad Be-
lial? aut quæ pars fidei cū infideli aut quis consensus templo Dei cum ido-
lis? Necq; per id obscuratur doctrina de iustitia fidei, quin potius decoratur,
dum renati in fide ministrant uirtutem, in uirtute autem scientiam, in scientia
autem abstinentiam, in abstinentia autem patientiam, in patientia au-
tem pietatem, in pietate autem amorem fraternitatis, in amore autem fra-
ternitatis charitatem, quatenus fides eorum fructifera sit. Et qui his fructi-
bus carent nō habent partem in regno Christi, Quia iniusti sunt, non enim
qui credit tantum iustus est: sed qui facit iustitiam iustus, ut inquit disci-
pulus ille Christo dilectus. Et quis nisi mente captus, audet dicere, Euan-
gelium obrui horribili caligine, per hoc quod renati satisfaciunt legi Dei?
Quinimo illustratur & mirum in modum honore afficitur, quando Euan-
gelium fructificat & crescit, quando ut filij lucis, renati ambulant, & ut lu-
minaria in medio prauæ nationis, quando fidem ostendunt per obediens-
tiam legis Dei, ob quem finem lex præcipue data est.

IIII.

Cum

Cum uocula peccatum uarie usurpetur, in sacris literis, erat prius di-
 uidenda q̄ definienda, & cum sit noua definitio à patribus non usita-
 ta, merito à Catholicis ut suspecta reijcitur, & iure quidem, Nam defectus
 aut inclinatio mala in renatis nequaquã est proprie peccatum, ut author defia-
 nit, non enim offendit Deum nec promeretur iram Dei & æternas poenas.
 Alioqui renatus perpetuo peccaret, sicq̄ esset sub Lege, & peccatum ei do-
 minaretur, contra Apostolum aperte. Et quomodo iustus redderet domi-
 nus coronam iustitiæ in die illa iustus iudex si defectus relictus & inclinatio
 proprie esset peccatum offendens Deum: qui cuiq̄ reddet iuxta opera
 eius? Si autem iste defectus & inclinatio offendit Deum in renatis, ac iram
 dei promeretur, & æternas poenas, sequitur renatos semper offendere
 Deum, & in ira Dei esse, filios diaboli & tenebrarum. Vbi igitur gratia
 Christi? ubi meritum effusionis sanguinis preciosi eius? ubi ablutio? ubi
 sanctificatio in baptismo in nomine Christi? Neq̄ releuat defintorē par-
 ticula adiecta nisi fuerit facta remissio seu condonatio, cum illa indubie sit
 plenissima facta in baptismo, & tamen audet dicere, remanentem adhuc
 defectum & inclinationem uere peccatum esse, promerentem iram Dei, &
 æternas poenas, Vnde consequitur renatum non uere ablutum, & sanctifi-
 catum, & simul condonatum peccatum, non esse condonatum. Et quid
 absurdius dici possit & contumeliosius in Christum ipsum? uel oportet
 asserere renatũ semper esse sub peccato, in ira & offensa dei, semper sibi cõ-
 donari peccatum, & ita simule esse filium dei & diaboli, lucem & tenebras,
 peccatorem mortalem, & iustum, Quæ manifeste pugnant & aduersantur
 scripturis, sacris & recte rationi, Inunc gloriabuunde & iacta te ueram
 & perspicuam definitionem peccati reperisse, cum nihil minus feceris;

V.

Licet renati illuminentur lumine supernaturali fidei recte, cui nullum fal-
 sum subest, manet tamen in eis ignorantia multarum rerum etiam cœ-
 lestium, inter peccati Originalis reliquias, quæ tamen ignorantia non offi-
 cit eorum saluti. Nam quæ necessario credenda sunt, docentur per eccle-
 siam & ecclesiæ ministros debitos, absq̄ omni dubitatione de Deo horri-
 bili. Quandoquidem ecclesia columna est omnis ueritatis, quæ à spiritu
 ueritatis edocta errare in fide nequit, iuxta Christi domini nostri promissio-
 nem de spiritu ueritatis mittendo Apostolis, ut maneat in æternum
 apud fideles, docturo eos omnẽ ueritatem. Defectus uero timoris & amo-
 ris erga Deum & multi uiciosi impetus, non nocent renatis. Dumodo nõ
 placuerint eis, sed gratia Dei illis reluctantur, iam ipsis non in culpam sed
 in meritum hæc pugna à Deo deputatur, qui est omnium bonorum remun-
 erator, probe cognoscens figmentum nostrum et fragilitatem: paratus
 etiam suis auxiliari inuocantibus se in ueritate. Cum sit pater et consolator

miserorum, ut sacra scriptura passim de eo tradit, & signanter apparet in Apostolo Paulo: quando luctabatur cum angelo sathanæ sese collaphio sante, & ter deprecante dominum ut discederet à se. Qui recepit à domino responsum sufficit tibi gratia mea. Nam uirtus in infirmitate perficitur.

VI.

OMnes renati experiuntur fomitem non esse ociosum, sed parere motus uiciosos, plus tamen in uno quam alio. At isti motus quantumcumque uiciosi fuerint, eis minime nocent, imo exercitium sunt uirtutis, si ipsis per gratiam spiritus sancti, & liberum arbitrium, resistatur. Dummodo peccatum non regnet in corpore eorum mortali, ad obediendum concupiscentijs eius, sed gratia Christi pijs uincunt eos motus: recepturi à Deo coronam militibus Christi debitam, iuxta illud beati Ioannis apostoli in apoca. Qui uicerit dabo ei coronam uitæ.

VII.

Fomes peccati, & motus inde orti in renatis non sunt sua natura id est proprie & uere peccata. Sic quod offendant Deum, iramque dei, promereantur. Dummodo tamen renati eis non consentiant, quia omne peccatum in renatis est uoluntarium. Neque opus habent condonatione ulla, sed premium debitum est repugnantiibus fortiter, iuxta illud Apostoli. Nemo coronabitur nisi qui legitime certauerit, Et alibi idem inquit Gloria & Honor omni operanti bonum.

VIII.

Porro similitudo hæc claudicans de Magnete adducta, nihil officit dictis nostris, neque ullo pacto ad institutum conducit. Nouimus quidem magnetis uirtutem & attrahendi & appellendi ferrum. Sed indocte uni fomiti naturam et uirtutem Magnetis comparat, qui tamen fomes in renatis non est proprie peccatum, ut supra autor definiuit peccatum.

IX.

Sancti Prophete, & Apostoli tribuunt quidem iustis peccatum. iuxta Concilij Mileuitani explicationem, non tamen tale peccatum, quod Deum offendit, seu meretur iram Dei, & æternas poenas, sed potius iniusto & impio. Si uero tale peccatum fecerint iusti, post desinunt esse iusti. Ex diametro siquidem iustus et peccator in sacris discernuntur literis.

X.

Nequaquam manet natura peccati in recens renatis, quibus omnis culpa, & æterna poena, merito passionis Christi est remissa, & gratia spiritus sancti abunde infusa. Quo nam pacto culpa mortalis & charitas spiritus sancti sese in eodem homine compatiuntur? Nemo enim simul filius dei esse

esse potest & diaboli, Nemo simul dignus morte æterna, & uita perpetua, censeri debet. Et si quis acutius perspiciat inueniet, hanc propositionem, aperte contradicere mox precedenti.

XI.

SI perplexa & plane erronea, inuoluta, ac ambigua, faciliora & planiora sunt. Vera dixit disputator, Sed quis credet eis. Quid autē materiale & formale peccati reijcit; non modo doctoribus æcclesiæ, sed proprie etiam repugnat sententiæ, Et dum sic perrexit: Deum faciet autorem peccati, cum Florianis hæreticis,

XII.

ETSI in renatis relicta sit ignorantia, & caligo in mente, in uoluntate quoque & appetitu sensitivo concupiscentia mala, poena scilicet peccati Originalis, repugnans Legi Dei, non tamen opus est renato, perire huius gratia condonationē: nisi concupiscentia illa conceperit, & pepererit peccatum, quando semel ei tota culpa dimissa est in baptismo. Cumque Dei dona iuxta Apostolum sint sine poenitentia, & ut iureconfulti rite inquirunt. Principis beneficium decere esse mansurum, concedimus etiam cum beato Augustino manere infirmitatē in renatis, ut sepius peccent etiam iusti, opusque habentes oratione quotidiana. Dimitte nobis debita nostra propter infirmitatem, quatenus tamen illa inducit ad peccandum, nemo tamen orat renatus, ut Deus dimittat sibi ignorantiam & concupiscentiam inuincibilem illam: ex peccato Originali dimisso relictam, sed eam cum gemitu tolerat, Orans Deum pro gratia sua ne ei peccando consentiat.

XIII.

Quotidie cum ordimur orationem ad Deum, occurrit quidem nobis orantibus, agnitio proprie indignitatis; quæ tamen non est peccatū, cum sit Deo grata, ac uia ad impetrandam gratiam, aut petitum, in Publicano liquet. Quoniam Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam, & iustus à principio accusator est sui. Huncque orandi modum omnes sancti tenuerunt nouæ & ueteris Legis: Abraham scilicet Dauid, Daniel, ac Apostoli. Credimus autem orationes nostras exaudiri propter Christum filium Dei potissimum. Nostra tamen peccata, & indignitas, sepe impediunt nos, ne exaudiamur à Deo. Multum enim ualet deprecatio iusti assidua; ut Apostolus Iacob, testatur. Oratioque impiorum execrabilis est. Et Esaias Propheta in persona domini inquit. Cum multiplicaueritis Orationes uestras, non exaudiam uos, quia manus uestre sunt sanguine plene, & cum extenderitis manus uestras auertam oculos meos à uobis.

XIII.

Renati utiq; iusti norunt suam infirmitatem, & pugnam carnis contra spiritum, ac concupiscentiam malam inclinantem ad peccatum, ideoq; sese muniunt armis spiritualibus, eidem reluctando, per orationem deuotam, percipiendo ieiunium, castigando corpus suum, ut spiritui obediat, et per meditationem diuinæ legis, atq; dominicæ passionis contemplationē. Idq; quotidie in sacratissimo illo, incruento, mysticoq; missæ sacrificio, quod offertur in memoriam mortis Christi, qui dixit, Confidite ego uici mundū, in quo solo catholici gloriantur, se peccatum uincere posse.

XV.

Sero tandem & probe hic sentiunt Vuitembergeñ. non omnem concupiscentiam hominis, esse malam, cum sint quedam appetitiones indite à Deo ac laudabiles, contra quosdam temerarios uestros concionatores & indoctos qui omnem concupiscentiam contendunt esse prohibitam, lege Dei, grandeq; peccatum esse cōcupiscentiam cibi et potus, nedum in adultis, uerum etiam in paruulis, qui nec dum per ætatem fari queunt, ac rationis usum nōdum nacti sunt, Quis unq; talia audiuit paradoxa? Mala autē concupiscentia carnis contra spiritum, licet sit pœna peccati in renatis, et ad peccatum inclinet, non tamen est proprie uere et formaliter peccatum, nisi uoluntas eidem consenserit.

XVI.

Inuocatio in dubitatione. Hoc est cum mens dubitat, an Deus tibi inuocanti sit propicius, pia ac Christiana est, nequaquam autem academica & impia, ut Vuitembergeñ. asserendo delirant, atq; uerus cultus Dei existit, Idq; facile ex literis sacris probari poterit. Num Iohel Propheta domini, exhortans populum ad poenitentiam agendam, in ieiunio, fletu & planctu, et conuersione ad dominum Deum, academicus & impius erat? dubitans an Deus ignosceret populo & an orationem sacerdotum orantium pro populo, susciperet, quoniam dubitantis sermonem adiecit, dicens. Quis scit si conuertatur et ignoscat Deus, & relinquat post se benedictionem. Et similiter Niniuite alioqui impij, ac cum crediderunt longē predicanti in domino, & predicauerunt ieiunium, uestiti saccis à maiore usq; ad minorem, clamantes ad dominū in fortitudine, cōuersiq; de uia sua mala pñ fuerunt. Quia uidit Deus opera eorum, & misertus est eis, & tamen orando & ieiunando dubitarunt an Deus foret eis propitijs, Et sic dicētes, Quis scit si conuertatur et ignoscat Deus, & reuertatur à furore iræ suæ & non peribimus. Si inuocatio hæcerat academica & impia, qui factum est? ut Deus piorum, exaudierit uota eorum, qui impie petebant, cum multis alijs locis concordantibus.

XVII.

Fatemur quoq; fideles inuocando Deum oportere, per mediatorē Christum petere, & in fide recta postulare, nihil Hesitantes. Quod Deus sit bonus

bonus, benignus, misericors, patiens, & multæ misericordiæ: quod in uocari uelit, & tibi inuocanti sit propitius, & quod preces tuæ non sint irrite, dumodo tamen fiant in ueritate, Inq; nomine Iesu: & dum discesseris ab iniquitate. Quoniam Deus peccatores peccata addentes, non audit. Sicuti in multis locis sacrae testantur literæ.

XVIII.

Catholicus agens ueram poenitentiam, qualis in sancta & Apostolica ca agitur ecclesia, quæ tribus constat partibus. Nempe contritione uera, confessione pura omnium peccatorum, quæ alicui diligenti examinatione facta occurrunt, & satisfactione perfecta, certo credere & confidere debet, se merito passionis Christi. Quod ei in sacramento absolutionis communicatur: accipere remissionem peccatorum, iustificationem, & uitam æternam, dumodo tamē in fide recta, & integra, spec; firma, ac in dilectione Dei & proximi, quæ in obseruatione mandatorum Dei consistit: in finem usq; perseverauerit. Iuxta illud beati Ioannis Apostoli & Euangelistæ Et procedent qui bona fecerunt, in resurrectionē uitæ. Qui uero mala egerunt, in resurrectionē iudicij. Et iuxta illud apostoli, An nescitis quia iniqui regnum dei non possidebunt?

Rogamus autem uos fratres, ut obseruetis eos, qui dissensiones & offendicula, preter doctrinam, quæ uos didicistis faciunt, & declinate ab illis. Doctrinisq; uarijs, & peregrinis, nolite abduci.

Deus autem pacis, conteret sathanam sub pedibus uestris uelociter.
Amen.

Soli Deo honor, gloria,
& imperium sepiternū,
in secula seculorum.
AMEN.

M. D. XLI.